

PŘÍTOMNÝ PROSTÝ (PRESENT SIMPLE)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se použitím **slovesa v základním tvaru** (laicky řečeno – použít sloveso tak, jak je).

Pouze u **3. osoby jednotného čísla (on, ona, ono)** se přidává **-s** (see – sees).

Pokud se poslední hláska slovesa vysloví jako /ž/, /š/, /č/, /s/, /z/, pak nestačí přidat jen -s, ale kvůli usnadnění výslovnosti se přidá **-es** (watch – watch**es** /vočiz/, close /klouz/ – close**s** /klouziz/).

>>Ano, close sice končí na „e“, ale to se nevyslovuje, proto připomínám, že **rozhodující je výslovnost(!) poslední hlásky, což je v tomto případě /z/.**<<

Příklady: On pracuje. → He **works**.
Oni žijí v Praze. → They **live** in Prague.

Nepravidelnosti:

- **Slovesa do, go** – i když tyto nekončí na /ž/, /š/, /č/, /s/, /z/, přidává se ve 3. osobě jednotného čísla **-es**: *does /daz/, goes /gouz/*
- **Slovesa can, be** – tyto slovesa si tak trochu žijí vlastním životem. „Be“ má svoje specifické časování, a „can“ zůstává ve všech tvarech stejné, tzn. ve 3. osobě jednotného čísla se NEpřidává -s nebo -es
- **Slovesa končící na -y**:
  - Pokud sloveso končí na -y a tomu předchází **samohláska**, pak se ve 3. osobě přidá **-s**, například: *play – play**s**, stay – stay**s**, buy – buy**s***
  - Pokud sloveso končí na -y a tomu předchází **souhláska**, pak se ve 3. osobě přidá **-es** a navíc se -y změní na -i: *study – stud**ies**, fly – fly**ies***

Záporné oznamovací věty

Tvoří se tak, že **před sloveso v základním tvaru** se umístí „**do not (zkráceně don't /dount/)**“, jen ve 3. osobě jednotného čísla je to „**does not (zkráceně doesn't /daznt/)**“.

Příklady: Ona neví. → She **doesn't** know.
Já nerozumím. → I **don't** understand.

Nepřavidelnosti:

- Slovesa **be, can** – už jsme si řekli, že tato dvě slovesa mají svůj život – tudíž i tvoření záporu je jiné (naštěstí jednodušší). **ZA** tato vyčíslovaná jednoduše umístíme záporku **NOT**:
I cannot – já nemůžu/neumím; he is not – on není.

Otázky

Otázky v přítomném prostém čase se tvoří za použití **pomocného slovesa „do“**, ve 3. osobě jednotného čísla pomocí „**does**“. Toto pomocné sloveso se dává na **samý začátek** otázky.

Pokud ale je ve větě nějaké **časové nebo jiné příslovce** (např. jak dlouho, kdy, kde atd.), tak se pomocné „do/does“ dává **na druhé místo**, tzn. za tyto příslovce.

Také pozor na to, že samotné pomocné sloveso **nestačí k vytvoření plnohodnotné věty**. Proto ještě do otázky potřebujeme dát kromě pomocného slovesa i **významové sloveso** (např. vědět, plavat atd.).

Příklady:

Do you know it? → Víš to?

Does it work? → Funguje to?

Where do you live? → Kde žiješ?

Nepřavidelnosti:

- Slovesa **can, be** – ano, i zde mají tyto dvě slovesa výjimku. Nepotřebují totiž v otázce pomocné sloveso, vystačí si samy. Dávají se na **samý začátek otázky** ve vyčíslovaném tvaru, které odpovídá osobě. Opět pozor – pokud by ve větě měly být příslovce, vytlačí pomocné sloveso do/does až na druhé místo. Příklady:

Can she drive? → Umí řídit?

Why are you here? → Proč jsi tady?

Použití

1. První a nejčastější použití je k vyjádření **pravidelně se odehrávajících dějů**. A je jedno, jestli se odehrávají každých 5 minut, nebo 5 let, důležitá je **pravidelnost**. Typickými předločkami, které se používají s přítomným prostým časem, jsou always (vždy), never (nikdy), usually (obvykle), rarely (výjimečně), every ... (každý/každou ...), normally (běžně), regularly (pravidelně), daily (denně), monthly (měsíčně), annually (ročně) a podobně:
  - *I play tennis every week.* → Každý týden hraju tenis.
  - *Every 5 minutes, a new customer signs up.* → Každých 5 minut se přihlásí nový zákazník.
  - *I don't usually have breakfast in the morning.* → Ráno si většinou nedávám snídani.
  - *He always says...* → Vždycky říká...
2. Další použití je k vyjádření **stálých či dlouhodobých stavů a zájmů/zálib**:
  - *I live in Vizovice.* → Žiju ve Vizovicích.
  - *She likes ice cream.* → Má ráda zmrzlinu.
3. Přítomný prostý čas se také používá pro **obecné pravdy** – může to být obecná pravda například z fyziky nebo jiné vědy, nebo prostě pravda, která je platná jen pro mě:
  - *The Sun rises in the east.* → Slunce vychází na východě.
  - *Water boils at 100 degrees.* → Voda se vaří při 100 stupních.
  - *It seldom rains when I am in England.* → Když jsem v Anglii, zřídka prší.
4. Typicky (ale NE výhradně) se přítomný prostý čas používá u sloves: **need, see, think, like, love, know, feel, smell, belong** a u dalších stavových a smyslových sloves.

>> Příloha: Co jsou stavová a smyslová slovesa? <<

5. **Pro pokročilé:** tento čas je také možné používat při **vyprávění příběhů** (efekt větší dramatickosti) nebo třeba při **komentování** sportovních utkání nebo nějakých živě přenášených zpráv:
  - *Suddenly, somebody **opens** the door and it's him!* – Názraz někdo tovírá dveře a je to on!
  - *...he **passes** the ball to Ronaldo and he **scores** – goooool!* - ...předává míč Ronaldovi a ten skóruje- je to goooool!

Příloha č.1: Stavová a smyslová slovesa

Výše jsme si řekli, že u stavových a smyslových sloves používáme většinou přítomný prostý čas. Ale co to ta stavová a smyslová slovesa vlastně jsou?

Předesílám, že se jich nemusíte bát, jejich role je celkem logicky odvoditelná od názvu 😊

1. Stavová slovesa popisují nějaký stav, který prostě buď existuje nebo ne, například *love* (milovat), *like* (mít rád), *hate* (nesnášet), *want* (chtít), *know* (vědět, znát), *believe* (věřit), *understand* (rozumět), *need* (potřebovat, muset) atd.

Jak už to ale bývá, u těchto stavových sloves je spousta výjimek. Zkrátka některá stavová slovesa mohou popisovat **nejen stav, ale i činnost** (pak jsou to tzv. **dynamická slovesa**). V praxi to znamená, že se mohou objevovat v přítomném prostém, ale i přítomném průběhovém čase (tzn. s koncovkou –ing na konci). Taková slovesa jsou například:

- **think**

- jako stavové sloveso = **myslet si** → použijeme **přítomný prostý**:
I think this picture is not that bad. – Myslím, že tenhle obrázek není tak špatný.
- jako dynamické sloveso = **přemýšlet** → použijeme **přítomný průběhový**:
What are you thinking about? – O čem přemýšlíš?

- **have**

- jako stavové sloveso = **vlastnit, mít/muset** → použijeme **přítomný prostý**:
I have a sister. – Mám sestru.
I have to go now. – Už musím jít.
- jako dynamické sloveso = **dávat si, užívat si** → použijeme **přítomný průběhový**:
She's having a good time. – Užívá si./Má se dobře./Baví se.
We are having dinner right now. – Zrovna teď večeříme.

2. Smyslová slovesa popisují to, co dokáží dělat **naše smysly** – cítit, vidět, slyšet, ohmatat atd. Uvedme si příklad:

- **smell**

- jako stavové sloveso = **mít nějaký pach, být cítit** → použijeme **přítomný prostý**:
The pie smells so good! – Ten koláč tak voní!
- Jako dynamické sloveso = **očichat, přivonět si** → použijeme **přítomný průběhový**:
I'm smelling the perfume and I really like it. – Očichávám ten parfém a opravdu se mi líbí.

Příloha č.2: Cvičení „přítomný prostý čas“

Přeložte věty v přítomném prostém čase:

1. Umíš si to představit?
2. Ona si mění heslo každý rok.
3. Nemám rád brokolici.
4. Vidíš toho muže?
5. On nikdy neví správnou odpověď.
6. Obvykle chodí načas.
7. Oni neumí používat počítač.
8. On studuje ekonomiku.
9. Každý víkend chodí na párty.
10. Tahle kniha patří jemu.

PŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ (PRESENT CONTINUOUS)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Přítomný průběhový čas se tvoří pomocí

vyčasovaného slovesa „**be**“ + **základního tvaru slovesa** + přípony **-ing**

Příklady: *My studujeme. → We **are studying**.*
*Oni si dávají snídani. → They **are having** breakfast.*

Nepravidelnosti:

Při „nalepování“ koncovky -ing na základní tvar slovesa mohou nastat drobné změny, na které se nyní podíváme.

- Slovesa končící na **-e**: koncové „e“ se odstraní a přidá se přípona -ing, například: *have → having, drive → driving*
- Slovesa končící na **souhlásku a té předchází samohlásku** (většinou slovesa o jedné slabice): v takovém případě se souhláska na konci slovesa **zdvojí**, například: *sit → sitting, clap → clapping, dig → digging*
- Slovesa končící na **souhlásku a té předchází samohlásku**, přičemž **přízvuk** slovesa je na **poslední slabice**: v takovém případě se koncová souhláska opět **zdvojí**: *begin → beginning, cancel → cancelling*
- Slovesa končící na **-ie**: koncové -e se opět odstraní, -i se změní na -y, a poté se přidá -ing: *tie → tying, lie → lying, die → dying*

Záporné oznamovací věty

Tento typ vět naštěstí není složité vytvořit. Oproti výše zmíněným kladným oznamovacím větám použijeme navíc záporku **NOT**, kterou umístíme **ZA** vyčasované sloveso „be“.

Příklady: *Ty neposloucháš. → You are **not** listening.*
*Ona nejí. → She is **not** eating.*

Otázky

Otázky s přítomným průběhovým časem se tvoří tak, že **vyčasované sloveso „be“ dáme úplně na začátek** – pokud ovšem chceme do otázky vložit ještě příslovce, sloveso „be“ půjde až na druhé místo, **příslovce mají přednost**. Pořadí v otázce je tedy:

1. (příslovce)
2. vyčasované sloveso „be“
3. zájmeno (já, ty, on...)
4. sloveso s příponou –ing
5. (další větné členy)

Příklady:

Posloucháš mě? → Are you listening to me?

Proč si to ona čte? → Why is she reading that?

Použití

1. Nejvíce známý je tím, že se používá k vyjádření **právě v tento okamžik probíhající činnosti**:
  - *I'm sitting and writing. → Sedím a píšu.*
2. Dále jej můžeme použít k vyjádření **dočasných činností a stavů**. Mohou to být stavy a činnosti, které trvají třeba několik hodin, dní, týdnů, prostě ty, o kterých víme, že jsou dočasné:
  - *I'm learning to drive. → Učím se řídit. (nemusí znamenat to, že teď sedím v autě s instruktorem a učím se řídit, spíše ve smyslu „dělám si řidičák“ – většinou to trvá týdny až měsíce)*
  - *I'm reading a book. → Čtu knihu. (může znamenat, že teď zrovna sedím, držím v ruce knížku a čtu, ale také to, že mám rozečtenou nějakou knihu, třeba poslední dva týdny a vím, že je to dočasný děj, protože ji například do týdne dočtu)*
3. Použití přítomný průběhový čas lze také **k vyjádření budoucnosti** – respektive pro **pevně naplánované situace** v budoucnosti. Vždyť i my v češtině říkáme například: „Zítra jdu k doktorovi.“ Také je tam použit přítomný čas, i když víme, že k doktorovi půjdeme až zítra, a přesto nám to zní naprosto přirozeně. Mluvíme tedy o situacích, se kterými počítáme na 100 %:
  - *I'm flying to London next week. → Příští týden letím do Londýna. (už mám nejspíš koupenu letenku, zařízený hotel, domluveno volno v práci atd., beru to tedy jako jistou budoucnost)*

4. Přítomný průběhový se používá pro **specifické situace** – lépe řečeno, tím, že použijeme přítomný průběhový čas, naznačujeme, že situace, o které mluvíme, je něčím **zvláštní, jiná, neobvyklá**:
- a. něco, co je pro nás otravné: *My mum is calling me five times a day!* → *Moje mamka mi volá pětkrát denně!*
  - b. něco, co je jinak než obvykle: *What are you drinking tonight?* → *Co dnes večer piješ? (ted' nás nezajímá, co ten člověk pije obvykle, ale jen tento konkrétní večer)*
  - c. něco zdůrazňujeme: *That's not fair, I am the person who's always cleaning the house!* → *To není fér, já jsem ten, co vždycky uklízí dům!*

Příloha č.1: Cvičení „přítomný průběhový čas“

1. Proč pláčeš?
2. Kam jdeš?
3. Ona mi vždycky říká, co dělat.
4. Začíná pršet.
5. Tento týden pracuju z domu.
6. Tento zpěvák se stává víc a víc populární.
7. Za dva týdny se stěhujeme.
8. Dnes večer nesledujeme televizi.
9. Nemám čas – malujeme můj pokoj.
10. Přemýšlím o odchodu z práce.

PŘEDPŘÍTOMNÝ PROSTÝ (PRESENT PERFECT)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tento čas se tvoří se pomocí slovesa

„**have**“ (ve 3. osobě jedn. čísla je to „**has**“) + **minulé příčestí slovesa (past participle)**

U pravidelných sloves je minulé příčestí stejné jako minulý čas, tj. ke slovesu se přidá **–ed**, **případně pouze –d** (live – lived, want – wanted). U nepravidelných sloves je dobré naučit se minulé příčestí z paměti, nebo jej najdeme v jakékoli tabulce nepravidelných sloves jako poslední (třetí) sloupec (např. seen, been, taken).

Příklady: Žije v USA 4 roky. → He/she **has lived** in the USA for 4 years.
Viděl jsem ten film už třikrát. → I **have seen** the film three times.

Záporné oznamovací věty

Záporné oznamovací věty vytvoříme z těch kladných jednoduše, a to **přidáním zápornky „not“ za sloveso have/has**.

Příklady: Neviděla jsem ho od loňska. → I have **not** seen him since last year.
Nskončilo to. → It has **not** finished.

Otázky

Otázky v předpřítomném prostém čase tvoříme tak, že sloveso **have/has dáme na začátek otázky**. Ovšem opět nezapomeňme na to, že pokud do věty dáme příslovce, toto posune sloveso have/has až na druhé místo. Poté následuje osobní zájmeno a po něm minulé příčestí.

Pořadí v otázce by bylo tedy:

1. (příslovce)
2. sloveso „**have**“ (ve 3. osobě jedn. č. „**has**“)
3. **zájmeno** (já, ty, on...)
4. **minulé příčestí**
5. (další větné členy)

Příklady: **Have you ever tried this dish?** → Zkusil jsi někdy tohle jídlo?
How long have you known her? → Jak dlouho ji už znáš?

Použití

1. Nejznámější použití tohoto času je k vyjádření situací, které **začaly v minulosti a trvají doposud**. Proto se také typicky používají spojky „**for**“ (vyjadřuje, PO jakou dobu už něco trvá) a „**since**“ (vyjadřuje, OD kdy něco trvá)
  - *I have lived here for 10 years.* → *Žiju tady už 10 let.*
  - *They have known each other since childhood.* → *Znají se už od dětství.*
2. Můžeme jej použít pro **zkušenosti**, kterých jsme v životě (ne)dosáhli – co jsme už (ne)stihli udělat, zažít atd.:
  - *I have been to Madrid twice.* → *Byla jsem už dvakrát v Madridu.*
  - *She has not met her yet.* → *Ještě ji nepotkala.*
  - *He has written three novels.* → *Napsal tři romány.* (tuto větu lze pronést o žijícím autorovi, pokud už by autor nežil, musíme v anglické verzi použít minulý prostý čas)
3. Pomocí tohoto času můžeme posluchači sdělit také **čerstvé novinky**:
  - *He has lost his keys.* → *Ztratil klíče. (zároveň použitím tohoto času naznačujeme, že je ještě nenašel)*
  - *Oh no, I think I have broken my arm!* → *Ale ne, asi jsem si zlomil ruku!*
  - *Look, they have just arrived.* → *Podívej, zrovna přijeli.*
4. Pro zvolení tohoto času mohou nasvědčovat také **typicky používané předložky**, jako *yet (ještě ne), already (už), recently (nedávno, v poslední době), just (právě), ever (vůbec kdy, někdy – viz příklad v oddílu Otázky), for (po jakou dobu), since (od jaké doby).*
5. **Pro pokročilé:** tento čas lze používat také pro **vyjádření budoucnosti** ve vedlejších větách časových. Příklad:
  - *We will begin when everyone **has arrived**.* → *Začneme, až dorazí všichni.*
  - *I want to visit the USA once I **have finished** my studies.* → *Chci navštívit Spojené státy, jakmile dokončím školu.*

Příloha č.1: Cvičení „předpřítomný prostý čas“

1. Nikdy jsem nebyla v Austrálii.
2. Ale ne! Právě jsem rozbila ten nový hrnek.
3. Kde jsi (do teď) byl?
4. Jak dlouho to víš?
5. Neviděl jsem ji od minulého léta.
6. Procestovali už celou Evropu.
7. Už jsi dokončil ten domácí úkol?
8. Nikdy předtím jsem tohle jídlo neochutnal.
9. V poslední době jsem o nich neslyšela.
10. Dnes jsem ještě neobědval.

PŘEDPŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ (PRESENT PERFECT CONTINUOUS)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se pomocí slovesa

„**have**“ (ve 3. os. jednotného čísla je to „**has**“) + „**been**“ + **sloveso** s příponou **-ing**

Příklady: *Zem je mokrá, protože pršelo. → The ground is wet, because it has been raining.*

Jsem unavená – celý den se učím. → I'm tired – I have been studying all day.

Záporné oznamovací věty

Tento typ vět utvoříme z těch kladných pomocí zápornky **NOT**, kterou umístíme **za sloveso have/has**.

Příklady: *Neozývá se už celý týden. → She has not been answering all week.*

Otázky

Otázky v předpřítomném průběhovém čase tvoříme tak, že sloveso **have/has dáme na začátek otázky**. Ovšem opět nezapomeňme na to, že pokud do věty dáme příslovce, toto posune sloveso have/has až na druhé místo. Poté následuje osobní zájmeno a po něm participium „been“ následované významovým slovesem s koncovkou -ing. Pořadí v otázce je tedy:

1. (příslovce)
2. „**have/has**“
3. **osobní zájmeno**
4. „**been**“
5. **sloveso** + přípona **-ing**
6. (další větné členy)

Příklady: *How long has it been snowing? → Jak dlouho už sněží?*

You are so dirty, have you been working in the garden? → Jsi strašně špinavý, pracoval jsi na zahradě?

Použití

1. Tento čas se používá pro aktivitu/situaci, která **právě před chvílí nebo nedávno skončila (příčemž předtím nějakou dobu trvala) a její následky** jsou patrné nebo důležité **TEĎ**:
  - *I'm so tired, I have been working all day.* → *Jsem tak unavená, celý den jsem pracovala.*
  - *She has been running, that's why she is out of her breath.* → *Běhala, takže teď nemůže popadnout dech.*
2. Předpřítomný průběhový použijeme také tehdy, pokud je pro nás důležitý **průběh** (od toho je to průběhový čas) té situace/aktivity, která už nějakou dobu trvá, spíše než její výsledek nebo dokončení.

>>**Příklad:** *jdeme navštívit kamaráda, který celý den pracuje na školním projektu. Po návratu domů se nás rodiče ptají, jak se náš kamarád má. My můžeme odpovědět: „He **has been working** on that school project.“ Říkáme, že už nějakou (blíže nespecifikovanou) dobu pracuje na tom projektu, ale nesdělujeme nic o výsledku jeho práce (jestli je dokončená apod., protože to ještě třeba sami nevíme nebo to není důležité).<<*

3. U některých sloves není vhodné používat předpřítomný průběhový čas, jelikož ten nám většinou říká, že **něco už trvá po nějakou dobu**. Proto už z logiky věci se některá slovesa pro tento čas nehodí, například sloveso „*break*“ (*rozbít, zlomit*). Když se něco rozbije, je to jednorázová krátká situace, která změní stav věci.

Naproti tomu u sloves jako „*work*“ (*pracovat*), „*sleep*“ (*spát*), „*cry*“ (*plakat*) apod. víme, že musely trvat nějakou dobu, a proto je můžeme s klidem použít pro tvoření vět s předpřítomným průběhovým časem.

Příloha č.1: Cvičení „předpřítomný průběhový čas“

1. Promiň, jsem špinavý, protože (už nějakou dobu) maluju pokoj.
2. V poslední době se necítím moc dobře.
3. Kde jsi do teď byl? Hráli jste tenis?
4. Už to řešíme (diskutujeme o tom) celé měsíce.
5. Je čas na oběd, ale mamka celé dopoledne odpovídá na e-maily.
6. Jak dlouho se už učíš anglicky?
7. Je mokro, protože (předtím) hustě pršelo.
8. Už tady čekám od 8.
9. Ty klíče hledám už od večerejška.
10. V poslední době někoho vídám (randím s někým).

MINULÝ PROSTÝ (PAST SIMPLE)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Pravidelná slovesa:

- Pokud sloveso končí (v psané formě) na „e“, pak stačí přidat jen „-d“ k základnímu tvaru slovesa, např.: *hate* → *hated*, *live* → *lived*
- Pokud sloveso končí (v psané formě) na jiné písmeno než „e“, pak musíme k základnímu tvaru slovesa přidat „-ed“, např.: *want* → *wanted*, *listen* → *listened*

!!! Pozor na:

- **Změkčování „y“:** pokud sloveso končí na „y“ a tomu předchází **souhláska**, přidáme k základnímu tvaru slovesa „-ed“ a nezapomeneme změkčit „y“ na „i“, např.: *study* → *studied*, *worry* → *worried*, *carry* → *carried*
- **Zdvojení souhlásky:** pokud je sloveso **jednoslabičné**, končí na **souhlásku** a té předchází **samohláska**, tak se koncová souhláska zdvojí, např.: *stop* → *stopped*, *rub* → *rubbed*, *plan* → *planned*. Zdvojují se i souhlásky u některých dvojslabičných sloves, např.: *prefer* → *preferred*, *regret* → *regretted*

Nepravidelná slovesa:

Tabulku nepravidelných sloves lze jednoduše najít na internetu, stačí zadat do vyhledávače „tabulka nepravidelných sloves angličtina“. Najděte si pro vás tu nejvhodnější – v některých tabulkách chybí překlad do češtiny, některé pro vás můžou být zbytečně rozsáhlé atd. Já jsem pro vás vytvořila jednu takovou se zjednodušenou výslovností.

>>Příloha: *tabulka nepravidelných sloves (příklad)*<<

I když název „nepravidelná slovesa“ může u někoho vyvolat paniku a beznaděj, i u nepravidelných sloves lze najít určitou pravidelnost, například:

- hodně sloves končí na „-ought“ či „-aught“ (tato koncovka se vyslovuje „ót“): *bought*, *caught*, *sought*, *taught*, *brought*...
- u některých sloves, které končí na „d“ se toto koncové „d“ změní pouze na „t“: *send* → *sent*, *spend* → *spent*, *build* → *built*

Záporné oznamovací věty

Abychom vytvořili zápor v minulém prostém čase, musíme použít pomocné sloveso „**did**“ plus záporku „**not**“ (lze zkrátit na „**didn't**“). Toto pomocné sloveso i se záporkou umístíme PŘED významové sloveso v základním tvaru.

Příklady: *Nešel tam. → He did not (=didn't) go there.*
                              Nerozuměli vám. → They did not (=didn't) understand you.

Otázky

V otázkách musíme opět použít pomocné sloveso „**did**“. Tím, že jej použijeme, potom necháme sloveso opět v základním tvaru. Pořadí větných členů v otázce bude:

1. (příslovce)
2. „**did**“
3. osobní zájmeno
4. sloveso v základním tvaru
5. (další větné členy)

Příklady: *When did you meet her? → Kdy jsi ji potkal?*
                              Did you have fun? → Bavit/a ses?

Samozřejmě můžeme vytvořit i „zápornou otázku“:

Why didn't you tell him? → Proč jsi mu to neřekl/a?

Použití

1. Tento čas je vhodné použít pro **jednorázové události/stavy** v minulosti:
  - *You didn't eat your lunch. → Nesnědl/a jsi oběd.*
  - *I was tired yesterday. → Včera jsem byl/a unavená.*
2. Také jej používáme pro **vyprávění dějů**, které následovaly **za sebou** (i například u příběhů):
  - *My mum came home and made diner for us. → Máma přišla domů a uvařila nám večeři.*
  - *He smiled when I looked at him. → Když jsem se na něj podíval/a, usmál se. (nejdřív jsem se podíval/a a pak se usmál)*
3. Minulý prostý čas se používá spolu s **konkrétním časovým určením**, jako „*yesterday*“ (včera), „*last year/month/week*“ (minulý rok/měsíc/týden), „*in 2005*“ (v roce 2005), „*on my birthday*“ (na moje narozeniny), *on 25th April* (25. dubna):
  - *We went to Germany last year. → Loni jsme jeli do Německa.*
  - *I was born in 1990. → Narodil/a jsem se v roce 1990.*

Příloha č.1: Nepravidelná slovesa

Infinitiv (zákl. tvar slovesa)	Minulý čas (past simple)	Minulé přičestí (past participle)	Český překlad
be /bí/	was /woz/ (1. a 3.os. jedn. čísla) were /wér/ (všechny ostatní osoby)	been /bín/	být
buy /báj/	bought /bót/	bought /bót/	koupit
can /ken/	could /kud/	could /kud/	moci, umět
come /kam/	came /kejm/	come /kam/	přijít, přijet
do /dů/	did /did/	done /dan/	dělat
drink /drink/	drank /drenk/	drunk /drank/	pít
eat /it/	ate /ejt/	eaten /itn/	jíst
fall /fól/	fell /fel/	fallen /fóln/	padat, spadnout
feel /fil/	felt /felt/	felt /felt/	cítit (se)
fly /fláj/	flew /flů/	flown /floun/	letět
forget /frget/	forgot /frgot/	forgotten /frgotn/	zapomenout
get /get/	got /got/	gotten /gotn/	dostat (se) (někam), obdržet
go /gou/	went /uent/	gone /gon/	jít, jet
have /hev/	had /hed/	had /hed/	mít, dát si
know /nou/	knew /ňů, nů/	known /noun/	vědět, znát
leave /lif/	left /left/	left /left/	odejít, odjet, opustit, (za)nechat
make /mejk/	made /mejd/	made /mejd/	vyrobit, (u)dělat
pay /pej/	paid /pejd/	paid /pejd/	(za)platit
put /put/	put /put/	put /put/	položit
read /rid/	read /red/	read /red/	číst
say /sej/	said /sed/	said /sed/	říct
see /sí/	saw /só/	seen /sín/	vidět
sell /sel/	sold /sould/	sold /sould/	prodat, prodávat
sleep /slíp/	slept /slept/	slept /slept/	spát
speak /spík/	spoke /spouk/	spoken /spoukn/	mluvit
take /tejk/	took /tuk/	taken /tejkn/	vzít, zabrat, trvat...
tell /tel/	told /tould/	told /tould/	vyprávět
understand /andrstend/	understood /andrstud/	understood /andrstud/	(po)rozumět

Příloha č.2: Cvičení „minulý prostý čas“

1. Navštívil jsem ho minulý týden.
2. Viděli jste to?!
3. Pardon, nevěděla jsem to.
4. Když přišel domů, sundal si kabát a šel do kuchyně.
5. Podívala jsem se na něho a on se usmál.
6. Loni jsme se zúčastnili této události.
7. Včera jsme utratili všechny naše peníze.
8. Proč jsi nezavolał? Dělal jsem si starosti.
9. Když jsme se potkali, potřásli jsme si rukou.
10. Vzali se v roce 2010.

MINULÝ PRŮBĚHOVÝ (PAST CONTINUOUS)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tyto věty v minulém průběhovém čase se tvoří se pomocí

„was (jen v 1. a 3. osobě jednotného č.) / were“ + sloveso + přípona –ing

>>Nezapomeňte na drobné nepravidelnosti a úpravy při přidávání přípony –ing ke slovesu (viz Přítomný průběhový).<<

Příklady: *I was studying the whole day yesterday. → Včera jsem se celý den učil/a.*
She was watching TV all the time. → Celou dobu sledovala televizi.

Záporné oznamovací věty

Tento typ vět naštěstí není složité vytvořit. Oproti výše zmíněným kladným oznamovacím větám použijeme navíc záporku **NOT**, kterou umístíme **ZA** sloveso „was“ nebo „were“.

Příklady: *They were not listening. → Neposlouchali.*
I was not sleeping. → Nespál/a jsem.

Otázky

Otázky s minulým průběhovým časem se tvoří tak, že **sloveso „was“ nebo „were“ dáme úplně na začátek** – pokud ovšem chceme do otázky vložit ještě příslovce, toto sloveso půjde až na druhé místo, **příslovce mají přednost**. Pořadí v otázce je tedy:

1. (příslovce)
2. „was/were“
3. zájmeno (já, ty, on...)
4. sloveso s příponou –ing
5. (další větné členy)

Příklady: *How long were you sitting there? → Jak dlouho jsi tam seděl/a?*

Why was he running away? → Proč utíkal pryč?

Použití

1. Používáme jej k vyjádření něčeho, co se právě dělo v **konkrétní okamžik**:
  - *At 5 o'clock I was watching TV.* → *V 5 hodin jsem sledoval/a televizi.*
  - *We were having dinner at 7.* → *V 7 jsme si dávali večeři.*
2. Dále jej můžeme použít v souvětí společně s minulým prostým časem k vyjádření toho, že **jeden děj probíhal po delší dobu** (minulý průběhový) a **přerušila ho jiná, náhlá/jednorázová událost** (minulý prostý):
  - *I was having shower when she called.* → *Když zavolala, zrovna jsem se sprchoval/a.*
  - *They left home while I was sleeping.* → *Odešli z domu během toho, co jsem spal/a.*
3. Tento čas použijeme, když chceme dát **důraz na dobu trvání děje nebo na činnost samotnou** (od toho je to PRŮBĚHOVÝ čas):
  - *I was waiting for you for two hours!* → *Čekal/a jsem na tebe dvě hodiny!*
  - *She was dancing like a professional.* → *Tancovala jako profesionál.*
4. Používáme jej pro **nedokonavé děje**, nebo pro děje, u kterých nevíme, zda byly dokončeny:
  - *Yesterday I was painting a picture and then I was reading a book.* → *Včera jsem maloval obraz a pak jsem četl knihu. (sice víme, co mluvčí dělal/a, ale už nevíme výsledek té činnosti – zda domaloval/a ten obraz nebo zda dočetl/a tu knihu)*

Příloha č.1: Cvičení „minulý průběhový čas“

1. Podezíravě se na mě díval.
2. Vařila výbornou večeři.
3. Nemohli jsme tomu uvěřit – hádali se tam přímo před námi!
4. Včera hrál fotbal. *(zdůrazňujeme tuto aktivitu)*
5. Když přišla domů, zrovna jsem se sprchoval.
6. Co jste dělali včera ve 3?
7. Před pár dny jsem zrovna poslouchal nějaký rozhovor s ním. *(neříkáme, že jsme ho vyposlechli celý, spíš jen že jsme po určité době poslouchali)*
8. Celé ráno pršelo.
9. Nevím, o čem to mluvil.
10. Ještě před hodinou hustě sněžilo.

PŘEDMINULÝ PROSTÝ (PAST PERFECT)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tyto věty vytvoříme pomocí

„had“ + minulé příčestí slovesa (past participle)

>>Pro osvěžení tvoření minulého příčestí slovesa viz Předpřítomný prostý.<<

Příklady: *When I arrived, the film had finished.* → Když jsem přišel, film už skončil.
I had seen him before, but I could not remember where. → Už jsem ho předtím viděl, ale nemohl jsem si vzpomenout kde.

Záporné oznamovací věty

Záporné oznamovací věty vytvoříme z těch kladných jednoduše, a to **přidáním zápornky „not“ za sloveso „had“**.

Příklady: *The house was dirty – they had not (=hadn't) cleaned it for weeks.* → Dům byl špinavý – neuklízeli tam týdny.
I was hungry because I had not (=hadn't) had lunch. → Nebyl/a jsem hladový/á, protože jsem už jedl/a oběd.

>>To, že je ve výše napsané větě 2x „had“, není chyba. Je to žádoucí. Jedno „had“ je totiž pomocné a to druhé „had“ nese význam, proto nezapomínejte na obě dvě.<<

Otázky

Otázky v předminulém prostém čase tvoříme tak, že sloveso „had“ dáme na začátek otázky. Ovšem opět nezapomeňme na to, že pokud do věty dáme příslovce, toto posune sloveso „had“ až na druhé místo. Poté následuje osobní zájmeno a po něm minulé příčestí. Pořadí v otázce by bylo tedy:

1. (příslovce)
2. sloveso „had“
3. zájmeno (já, ty, on...)
4. minulé příčestí
5. (další větné členy)

Příklady: *Had he gone home when you arrived at the party?* → Byl už pryč, když jsi dorazil/a na party?

Použití

1. Používáme jej k vyjádření děje, který se odehrál (byl dokončený) už **před nějakým jiným dějem v minulosti** – předminulý čas je závislý na kontextu, a tak se nepoužívá izolovaně.

Nejčastěji jej uvidíte v kombinaci s minulým prostým:

- *When I turned on the TV, the film had already started.* → *Když jsem zapnul televizi, ten film už běžel.*
- *He didn't buy it because he had forgotten his wallet at home.* → *Nekoupil to, protože si zapomněl peněženku doma.*
- *I told him that I had passed the exam.* → *Řekl jsem mu, že jsem tu zkoušku udělal.*
- *After I had eaten my breakfast, I ran to the bus stop.* → *Potom, co jsem dojedl snídani, jsem běžel na autobus.*

Tento čas tedy slouží k tomu, aby nám naznačil **časovou souslednost událostí** v minulosti – co se stalo jako první a co pak.

Zde uvádím ještě příklad, jak volba gramatických časů může ovlivnit význam vět:

- *He was hit from behind before **he had turned** around.* → *Udeřili ho zezadu dřív, než se stačil otočit (k otočení už nedošlo).*
- *He was hit from behind before **he turned** around.* → *Udeřili ho zezadu dřív, než se otočil (udeřili ho a on se potom ještě otočil).*

Příloha č.1: Cvičení „předminulý prostý čas“

1. Věděl jsem, jak to dělat, protože už jsem to dělal předtím.
2. Řekla mi, co se (předtím) stalo.
3. Když dorazil, party už skončila.
4. Nemohli přijít, protože už měli domluveného něco jiného.
5. Neměl jsem hlad, protože jsem předtím jedl.
6. Vypnul jsem televizi, než jsem odešel z domu.
7. Přišli jsme pozdě, protože na cestě byla nehoda.
8. Byla naštvaná, protože zjistila pravdu.
9. Když jsem tam přišel, už měli zavřeno.
10. Nebyli překvapení, protože už to věděli.

PŘEDMINULÝ PRŮBĚHOVÝ (PAST CONTINUOUS)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se pomocí

„**had**“ + „**been**“ + **zákl. tvar slovesa** + přípona **-ing**

Příklady: *Zem byla mokrá, protože pršelo.* → *The ground was wet, because it **had been** raining.*

Byla jsem unavená – celý den jsem se učila. → *I was tired – I **had been** studying all day.*

Záporné oznamovací věty

Tento typ vět utvoříme z těch kladných pomocí zápornky „**not**“, kterou umístíme **za sloveso had**.

Příklady: *Neozývala se už celý týden.* → *She had not been answering all week.*

Otázky

Otázky v předpřítomném průběhovém čase tvoříme tak, že sloveso „**had**“ dáme na začátek **otázky**. Ovšem opět nezapomeňme na to, že pokud do věty dáme příslovce, toto posune sloveso „**had**“ až na druhé místo. Poté následuje osobní zájmeno a po něm participium „**been**“ následované významovým slovesem s koncovkou **-ing**. Pořadí v otázce je tedy:

1. (příslovce)
2. „**had**“
3. **osobní zájmeno**
4. „**been**“
5. **sloveso** + přípona **-ing**
6. (další větné členy)

Příklady: *How long **had it been** snowing before we set off?* → *Jak dlouho už sněžilo, než jsme vyrazili na cestu?*

*You were so dirty, **had you been** working in the garden?* → *Byl/a jsi strašně špinavý/á, pracoval/a jsi (předtím) na zahradě?*

Použití

1. Tento čas se používá se pro **minulé děje trvající po určitý časový úsek** (např. 5 minut, dvě hodiny, rok) a pro **zdůraznění trvání této činnosti/situace**:
  - *I was angry because I **had been waiting** for them for 2 hours! – Byl/a jsem naštvaný/á, protože jsem na ně čekal/a dvě hodiny!*
2. Dále pro děje, které vedly k **nějakému stavu v minulosti** – tento čas je opět závislý na kontextu a nejčastěji ho zřejmě uvidíte v kombinaci s minulým prostým:
  - *He was dirty because he **had been repairing** his car. → Byl špinavý, protože opravoval auto.*
  - *James was out of his breath because he **had been running**. → James nemohl popadnout dech, protože (předtím) běhal.*

Příloha č.1: Cvičení „předminulý průběhový čas“

1. Když jsem ji potkal, pracovala tady už 6 let.
2. Byla červená (v obličeji), protože (předtím nějakou dobu) cvičila.
3. Když se konečně ukázali, už jsem mluvil 20 minut.
4. Měli jsme strach, protože se neozýval celý týden.
5. Byl špinavý, protože se snažil něco uvařit.
6. Hráli jsme fotbal asi půl hodiny, než začalo pršet.
7. Když jsme konečně dorazili, už jsme měli nacestováno 20 hodin.
8. Zнала to město moc dobře i přesto, že tam nežila (předtím) moc dlouho.
9. Čekali už 45 minut, když ten vlak konečně dorazil.
10. Bylo docela dost sněhu, protože celou noc sněžilo.

BUDOUCÍ PROSTÝ (FUTURE SIMPLE)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se použitím pomocného slovesa

„will“ + sloveso v základním tvaru

Příklady: *I will (=I'll) go there next week. → Půjdu/pojedu tam příští týden.*
It will (=It'll) rain tomorrow. → Zítra bude pršet.

Záporné oznamovací věty

Tvoříme je přidáním zápornky „not“ za pomocné sloveso will. Pokud chceme utvořit zkrácenou verzi „will not“, musíme dát pozor – zkracuje se na „won't“ (výslovnost: „wount“)!

Příklady: *It will not (=won't) be enough. → Nebude to stačit.*
She will not (=won't) come. → (Ona) Nepřijde.

Otázky

V otázkách dáváme pomocné „will“ na začátek věty – ovšem nezapomeňme na obecnou zásadu, že pokud jsou v otázce příslovce, umístíme je ještě před „will“. Pořadí členů v otázce:

- (příslovce)
- „will“
- osobní zájmeno
- sloveso v základním tvaru
- (další větné členy)

Příklady: *When will you see him? → Kdy ho uvidíš?*
How will you find out? → Jak to zjistíš?

Použití

1. Budoucí prostý čas používáme pro situace do budoucnosti, u kterých si **nejsme jisti**, zda opravdu nastanou, nebo pokud se řadí do následujících kategorií:
  - **sliby:** *I will call you when I get there.* → *Zavolám ti, až dorazím.*
  - **okamžitá rozhodnutí/nabídky:** *We will give you a lift.* → *Svezeme tě. (když například na ulici uvidíme z auta známého, jak jde pěšky a na místě se rozhodneme nabídnout mu odvoz)*
  - **domněnky/názory:** *It will rain tomorrow.* → *Zítra bude pršet. (ale nevím to jistě, nekoukal jsem na předpověď, jen si to myslím)*
  - **objednání:** *I'll have an espresso, please.* → *Dám si espresso, prosím.*
  - **výhrůžky:** *He will kick your ass!* → *Nakope ti zadek!*
  - **žádosti:** *Will you open the window, please?* → *Otevřeš prosím okno?*

Příloha č.1: Cvičení „budoucí prostý čas“

1. Pomůžu ti. (*když někoho vidím, že něco dělá a spontánně mu nabídnu pomoc*)
2. Zjistím to. (*příslib*)
3. Řekneš mu to, prosím?
4. Dám si pivo, prosím.
5. To se nestane. (*moje domněnka*)
6. Zvládne to.
7. Já to nádobí umyju.
8. Budou hned zpátky.
9. Uděláš to pro mě?
10. Nebude se jí to líbit.

BUDOUCÍ PRŮBĚHOVÝ (FUTURE CONTINUOUS)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se pomocí

„will“ + „be“ + sloveso + přípona -ing

Příklady: *Tomorrow I will be working from 8 to 4. → Zítra budu pracovat od 8 do 4.*

We will be having dinner at 7. → V 7 budeme večeřet.

Záporné oznamovací věty

Tvoříme je přidáním záporky „not“ za pomocné sloveso will (tedy mezi „will“ a „be“).

Příklady: *I will not (=won't) be listening to such nonsense! → Nebudu poslouchát takový nesmysl!*

He will not (=won't) be taking the exam – he has just had an accident. → Na tu zkoušku nepřijde – právě měl nehodu.

Otázky

V otázkách dáváme pomocné „will“ na začátek věty – ovšem nezapomeňme na obecnou zásadu, že pokud jsou v otázce příslovce, umístíme je ještě před „will“. Pořadí členů v otázce:

- (příslovce)
- „will“
- osobní zájmeno
- „be“
- sloveso + přípona -ing
- (další větné členy)

Příklady: *Will you be attending the event? → Zúčastníš se té události?*

Where will you be living in 2 years? → Kde budeš žít za 2 roky?

Použití

1. Tento čas použijeme pro vyjádření dějů, které se budou **odehrávat v daný okamžik v budoucnosti** (ten „daný okamžik“ může být buď konkrétní den, hodina, rok, ale i příští týden, zítra večer atd.):
  - *Tomorrow at 4 they will be sitting on a train to Poland. → Zítra ve 4 budu sedět ve vlaku do Polska.*
2. Použije se i pro **zdůraznění děje/činnosti v daný okamžik v budoucnosti**:
  - *I will be studying all day tomorrow! → Zítra se budu celý den učit!*
3. Může se objevit při popisování toho, jak máme v **daný okamžik** v budoucnosti něco **naplánované**:
  - *We will be leaving the hotel at 10 in the morning. → V 10 ráno odejdeme z hotelu.*
4. **Pro pokročilé**: Tento čas se použije pro zdvořilostní otázky na něčí plány. Je tu i výjimka ohledně NEpoužívání stavových sloves s příponou –ing, jelikož často se zde používá „want“ a „need“ právě v průběhové formě:
  - *Will you be needing anything else, Sir? → Budete potřebovat ještě něco, pane?*
  - *Will you be joining us? → Přidáte se k nám?*
  - *Will you be wanting to see the menu? → Budete chtít vidět menu?*

Příloha č.1: Cvičení „budoucí průběhový čas“

1. Zítra budu celý den sedět ve vlaku.
2. Nevolej mi prosím v 6 – budeme zrovna večeřet.
3. Příští týden touhle dobou bude ležet na pláži.
4. Budu o tomhle mluvit ještě později v mojí prezentaci.
5. Vyzvedni je prosím v 9 – budou čekat před domem.
6. Náš tým nebude hrát v sobotu ten zápas.
7. Za 10 minut budeme přistávat.
8. Navštívíš ho? *(velmi zdvořilá otázka)*
9. Zítra v 11 budu mít ten pohovor. *(už bude probíhat)*
10. Dnes večer nemůžu přijít – budu malovat ten obraz.

PŘEDBUDOUCÍ PROSTÝ (FUTURE PERFECT SIMPLE)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se pomocí

„will“ + „have“ + minulé příčestí slovesa (past participle)

Příklady: *Everyone will have left by then.* → Všichni už budou tou dobou pryč.
By the time we get there, the film will have started. → Až tam dorazíme, film už bude běžet.

>>Poznámka: V tomto čase se i ve 3. osobě jednotného čísla se používá „have“, nikoliv „has“.<<

Záporné oznamovací věty

Tyto věty utvoříme přidáním zápornky „not“ za pomocné sloveso „will“ (opět pozor – zkracujeme na „won't“).

Příklady: *I will not (=won't) have finished the project until next week.* → Ten projekt dokončím nejdříve příští týden.

Otázky

V otázkách dáváme pomocné „will“ na začátek věty – ovšem nezapomeňme na obecnou zásadu, že pokud jsou v otázce příslovce, umístíme je ještě před „will“. Pořadí členů v otázce:

- (příslovce)
- „will“
- osobní zájmeno
- „have“
- minulé příčestí (past participle)
- (další větné členy)

Příklady: *When will they have left their jobs?* → Kdy už odejdou z práce? (resp. „Kdy už budou pryč z té práce?“ – kdy už to bude dokončené)

Why will he have got the present before June? → Proč dostane ten dárek (nejpozději) do června? (resp. než začne červen)

>>Poznámka: V gramatických pravidlech najdete minulé příčestí slovesa „get“ jako „gotten“, nicméně i varianta „got“ se považuje za správnou a naopak v poslední době spíše převažuje nad gotten.<<

Použití

1. Tento čas použijeme k vyjádření dějů a činností, které budou **v daný okamžik v budoucnosti již dokončené/hotové** – velmi typická je spojka „by“, a potom ještě „before“ a „until“ (until v záporných větách):
  - *By the time we get there, they will have gone home.* → *Až tam dorazíme, oni už budou na cestě domů.*
  - *I will have left before midnight.* → *Před půlnocí už budu pryč.*
  - *He will not (=won't) have arrived until tomorrow evening.* → *Přijede nejdříve zítra večer.* (doslova: *Nepřijede dříve než zítra večer*)

Příloha č.1: Cvičení „předbudoucí prostý“

1. V tu dobu bude už doma.
2. Stihneš dokončit (dokončíš) ten projekt do zítřka?
3. Bohužel nestihnu odevzdat ten článek do večera.
4. Do roku 2030 ta nemocnice už bude postavená.
5. Až přijdu domů, bude to tady uklizené, jasné?
6. Tu knihu dočtu nejdříve příští týden.
7. Z kanceláře odejde až v 5. (resp. z kanceláře neodejde před pátou)
8. Myslím, že než budou Vánoce, tak už budou od sebe.
9. V 11 už tady určitě bude.
10. Budeš ve 2 už po obědě?

PŘEDBUDOUCÍ PRŮBĚHOVÝ (FUTURE PERFECT CONTINUOUS)

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoří se pomocí

„**will have**“ + „**been**“ + **sloveso s příponou –ing**

Příklady: *In five minutes I **will have been waiting** here for an hour. → Za pět minut už to bude hodina, co tu čekám.*

*This time next year she **will have been teaching** here for 10 years. → Příští rok toudle dobou to bude už 10 let, co tady (ona) učí.*

Záporné oznamovací věty

Tyto věty utvoříme z těch kladných tím, že přidáme záporku „**not**“ za sloveso „will“.

Příklady: *They **will not have been watching** TV all afternoon. → Nebudou sledovat televizi celé odpoledne.*

Otázky

V otázkách dáváme pomocné „will“ na začátek věty – ovšem nezapomeňme na obecnou zásadu, že pokud jsou v otázce příslovce, umístíme je ještě před „will“. Pořadí členů v otázce:

- (příslovce)
- „will“
- osobní zájmeno
- „have been“
- sloveso + přípona –ing
- (další větné členy)

Příklady: *How long **will they have been travelling** when it's my next birthday? → Až budu mít narozeniny, jak dlouho už to bude, co jsou na cestách?*

>>Poznámka: Tento čas je velmi specifický a ojedinělý. Se zápornými oznamovacími větami a otázkami v tomto čase se v praxi dost možná nesetkáte nikdy.<<

Použití

1. Tento čas se použije pro vyjádření toho, co bude v **daný moment** (daný moment = časové určení – konkrétní den, rok, roční období atd.) **v budoucnosti už nějaký čas probíhat**. Musíme tedy mluvit o činnostech, které nebudou dokončené a budou probíhat po delší dobu, proto nezapomeňme, že pro některé slovesa se už z logiky věci tento čas nehodí (např. rozbít, zemřít, atd.):
  - *By the time she gets home I will have been sleeping for hours. → Až (ona) přijde domů, už budu (několik hodin) dávno spát.*
  - *By Christmas we will have been going out for two years. → O Vánocích to budou dva roky, co spolu chodíme.*

Příloha č.1: Cvičení „předbudoucí průběhový čas“

1. Za hodinu už tady bude sedět tři hodiny.
2. Jak dlouho tady budeš pracovat, až budeš odcházet do důchodu?
3. Příští týden to budou 2 roky, co žijí v zahraničí.
4. Než tam přijedeme, budu řídit už celé hodiny.
5. Jak dlouho už budeš vařit, až (oni) dorazí na večeři?
6. Nebude to ani rok, co se (on) bude učit angličtinu, když bude psát ten test.
7. Až přijedeme do Madridu, budeme už na cestách (cestovat) několik měsíců.
8. Za 10 minut už budeme cvičit jógu celou hodinu.
9. Zítra už to bude týden, co neustále prší.
10. Příští měsíc to bude rok, co řeším tento problém.

VAZBA „BE GOING TO“

Tvoření

Kladné oznamovací věty

Tvoříme je použitím

vyčásovaného slovesa „be“ + „going to“ + sloveso v základním tvaru

Příklady: *He is going to do it.* → Udělá to.

I don't feel well – I'm going to see the doctor. → Není mi dobře – půjdu k doktorovi.

Záporné oznamovací věty

Utvoříme je z těch kladných přidáním zápornky „not“ za vyčásované sloveso „be“.

Příklady: *We are not going to buy it – it's too expensive.* → Nehodláme to koupit, je to příliš drahé.

It is not going to rain, I checked the forecast. → Nebude pršet, díval/a jsem se na předpověď.

Otázky

V otázkách dáváme na první místo vyčásované sloveso „be“. Pokud ale mají být v otázce ještě příslovce, opět mají přednost a sloveso „be“ tak bude až na druhém místě. Pořadí v otázce:

- (příslivce)
- vyčásované sloveso „be“
- osobní zájmeno
- „going to“
- sloveso v základním tvaru
- (další větné členy)

Příklady: *When are you going to grow up?!* → Kdy už hodláš konečně dospět?!

Is he going to celebrate his birthday? → Chystá se slavit svoje narozeniny?

Použití

1. Tato vazba se hodí použít, pokud chceme říct, že se něco „**chystáme**“ nebo „**hodláme**“ udělat. Je to tedy **oznámení našeho plánu/záměru** v budoucnosti, pro který už jsme zřejmě podnikli nějaké kroky:
  - *I am going to visit my grandpa next week. → Příští týden se chystám navštívit dědu. (zřejmě už jsme si na to vyhradili nějaký den nebo už jsme s ním domluvení)*
  - *She is going to start university this year. → Letos nastupuje na vysokou. (zřejmě už má za sebou přijímačky nebo nějaké jiné kroky vedoucí k nástupu na VŠ)*
2. Tímto časem také mluvíme o budoucnosti, pokud již máme **nějaké důkazy či podklady** pro to, že něco nějak bude:
  - *The sun is going to shine all day. I heard it on the TV. → Celý den bude svítit slunce. Slyšel/a jsem to v televizi. (zde máme důkaz pro slunečné počasí – říkali to v televizi, není to jen naše domněnka)*
  - *Look at him! Oh no, he's going to fall! → Podívej na něj, vždyť spadne! (například když vidíme někoho někam lézt a vidíme, že už to nezvládá a nejspíš spadne)*

Příloha č.1: Cvičení „be going to“

1. Víš, jestli bude zítra pršet?
2. Tu zkoušku neudělám (nezvládnou) – vůbec jsem se neučil/a.
3. Proč se to chystají udělat?
4. Nebude s tím souhlasit.
5. Přejde zase pozdě.
6. Pojedeš autobusem?
7. Kdy se chystáš odejít?
8. Nehodlám plýtvat svým časem.
9. Co se dnes chystáme vařit?
10. Nemyslím si, že bude řídit.